

**TÚSLA**

An Ghníomhaireacht um  
Leanaí agus an Teaghlach  
Child and Family Agency

# Cigireacht na Luathbhlianta

## Treoir Beartais maidir le Turais\* i Seirbhísí Réamhscoile

Sa chás go dtugtar leanaí a fhreastalaíonn ar an tseirbhís ar thurais

**TÚSLA**

An Ghníomhaireacht um  
Leanaí agus an Teaghlach  
Child and Family Agency

## Clár Ábhair

|            |                                                                                               |          |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <b>1.0</b> | <b>Réamhrá.....</b>                                                                           | <b>3</b> |
| <b>2.0</b> | <b>Bunriachtanais bheartais.....</b>                                                          | <b>3</b> |
|            | Ceanglas 1 .....                                                                              | 4        |
|            | Ceanglas 2 .....                                                                              | 4        |
|            | Ceanglas 3 .....                                                                              | 5        |
|            | Ceanglas 4 .....                                                                              | 5        |
|            | Ceanglas 5 .....                                                                              | 5        |
|            | Ceanglas 6 .....                                                                              | 6        |
| <b>3.0</b> | <b>Dea-chleachtas i dtaca le Beartas Turas a fhorbairt agus a chur chun feidhme. 6</b>        |          |
| <b>4.0</b> | <b>Aguisíní.....</b>                                                                          | <b>8</b> |
| 4.1        | Aguisín 1 – Faisnéis Tacaíochta.....                                                          | 8        |
| 4.2        | Aguisín 2 – Machnaimh le haghaidh measúnú riosca agus/nó an anailís riosca agus tairbhe ..... | 9        |

## 1.0 Réamhrá

Is é cuspóir an treoidhoiciméid seo na riachtanais rialála a sholáthar do sheirbhísí réamhscoile don bheartas sonrach maidir le Turais (ina dtugtar leanaí atá ann ar thurais de réir Ráiteas i dtaobh Cuspóra agus Feidhme mar atá leagtha amach sna [Rialacháin fán Acht um Chúram Leanaí \(1991\) Seirbhísí Luathbhlianta \(2016\)](#)). Soláthraítear leis an gcáipéis seo na bunriachtanais ar chóir aghaidh a thabhairt orthu sa bheartas seo, chomh maith le leideanna agus breithnithe a thacóidh le soláthraithe cláraithe chun a chinntiú go bhforbraítear a mbeartas agus a nósanna imeachta go hiomlán agus go léirítear iad sna cleachtais ina seirbhís.

Ba cheart an fhaisnéis sa doiciméad seo a chur i bhfeidhm maidir leis an mbeartas sonrach lena gcumhdaítear Turais agus na nósanna imeachta a ghabhann leis an tseirbhís réamhscoile. Ba cheart an cháipéis seo a léamh i gcomhar leis an [Treoir Phraiticiúil maidir le Beartais, Nósanna Imeachta agus Ráitis a Fhorbairt i Seirbhísí Luathbhlianta](#), agus [an Creat Cáilíochta agus Rialála](#).

*Le haghaidh tagartha amháin atá an cháipéis seo. Níor cheart glacadh leis go bhfuil an treoir a chuirtear ar fáil cuimsitheach nó go dtugtar léi freagra cinntitheach i ngach cás.*

Tá tuilleadh acmhainní ar fáil in [Aguisín 1](#).

## Ceanglais Rialála an Bheartais seo

### **Rialacháin fán Acht um Chúram Leanaí (1991) Seirbhísí Luathbhlianta (2016), Sceideal 5. 1 (i)**

Is éard atá i gceist le beartas turas i dtaca le seirbhís réamhscoile ná beartas ina sonraítear na bearta atá le déanamh chun sábháilteacht agus leas na leanaí réamhscoile atá ag freastal ar an tseirbhís a chinntiú agus iad faoi smacht na seirbhíse ach gan a bheith ar láthair na seirbhíse.

## 2.0 Bunriachtanais bheartais

Moltar ráiteas beartais a áireamh sa bheartas seo, in éineacht leis na croícheanglais mar a leagtar amach níos déanaí sa doiciméad seo. Ba cheart go leagtar amach sa ráiteas beartas turais tiomantas na seirbhíse do leanaí a chosaint nuair a fhágann leanaí an tseirbhís le haghaidh turas pleanáilte. Ba cheart go gcuirtear in iúl sa ráitis beartais tiomantas na seirbhíse maidir le cinntiú gur cuireadh na bearta réasúnta ar fad i bhfeidhm chun sábháilteacht, leas agus sláinte na leanaí a chinntiú agus iad ar thuras.

### Ceanglas 1

Déantar cur síos sa bheartas seo ar bhearta chun sábháilteacht agus leas leanaí a chinntiú agus iad ar thuras.

**Ní mór na sonraí seo a shonrú sa pholasaí.** (Ní liosta iomlán é seo):

- (a) An trealamh, taifid agus foireann riachtanach atá ag teastáil le haghaidh turais.
- (b) An chaoi a ndéantar cleachtais chúraim lena n-áirítear leithreas a úsáid agus/nó athrú clúidíní, agus dínit an linbh á cinntiú.
- (c) An chaoi a ndéantar cumarsáid sa tseirbhís le tuismitheoir(i)/caomhnóir(i) roimh an turas maidir le héadaí agus bróga oiriúnacha.
- (d) Na critéir chun a chinntiú go bhfuil an turas cuimsitheach do gach leanbh agus/nó ball foirne a bheadh i láthair ann, agus machnamh déanta ar riachtanais aonair na leanaí agus/nó baill foirne, aois agus céim forbartha, cumais, agus riachtanais chultúrtha.
- (e) Na bearta atá i bhfeidhm le haghaidh soláthar bia agus deoch le linn turais, lena n-áirítear soláthar sneaiceanna agus/nó béilí do leanaí, bia eile agus/nó breise do leanaí, agus fáil uisce óil le linn an turais ar fad.
- (f) Na nósanna imeachta maidir le maoirseacht oiriúnach a dhéanamh ar leanaí an t-am ar fad agus iad ar thuras. Ní mór sonraí sonracha le haghaidh gach turas a thaifeadadh laistigh de mheasúnú riosca agus/nó anailís riosca agus tairbhe.
- (g) Na nósanna imeachta le haghaidh dul ar agus teacht as iompar, agus breithnithe sonracha sábháilteachta á dtabhairt san áireamh, mar shampla úsáid céimeanna agus ráillí láimhe.

### Ceanglas 2

Leagtar amach sa bheartas próisis agus nósanna imeachta mheasúnú riosca agus an chaoi a dtabharfaidh an tseirbhís aghaidh ar ghuaiseacha agus rioscaí aitheanta.

**Ní mór na sonraí seo a shonrú sa pholasaí.** (Ní liosta iomlán é seo):

- (a) Go ndéanfar measúnú riosca sa tseirbhís roimh gach turas chun oiriúnacht an turais a chinntiú trí mheasúnú, íoslaghdú agus bainistíocht a dhéanamh ar aon riosca aitheanta, agus aon ghuais aitheanta a sheachaint/a shocrú.
- (b) An duine/ na daoine a bhfuil freagrach as an measúnú riosca a dhéanamh le haghaidh turais, agus as aon ghníomh a chur i bhfeidhm chun an riosca(i) aitheanta a bhainistiú.
- (c) An próiseas i gcás nach ndéanfar turas, má dheimhnítear ar aon chúis nach féidir an turas a dhéanamh, lena n-áirítear fadhbanna sábháilteachta amhail an aimsir.
- (d) Cuirfear an t-eolas sin i dtaca leis an turas, agus aon eolas ábhartha eile i láthair do bhaill foirne roimh an turas.
- (e) An trealamh sábháilteachta atá ag teastáil i gcás go n-úsáidtear mótar-iompar.
- (f) An chaoi a gcuirtear an t-eolas sin i dtaca leis an eolas i láthair do tuismitheoir(i) nó caomhnóir(i) chun aon shocrú atá i bhfeidhm maidir le bailiú agus/nó fágáil leanaí a chur san áireamh.
- (g) An chaoi a ndéanfar leis an measúnú riosca an cóimheas cuí daoine fásta/leanaí a dheimhniú do gach turas.

### Ceanglas 3

Luaitear an cur chuige maidir le toiliú a fháil ó thuismitheoir le haghaidh turas sa bheartas.

**Ní mór na sonraí seo a shonrú sa pholasaí.** (Ní liosta iomlán é seo):

- (a) An chaoi a bhfaighfear toiliú ó thuismitheoir/chaomhnóir a fháil do gach leanbh go tráthúil, roimh an turas.
- (b) An chaoi a ndéantar toiliú mar sin a thaifead agus a ndéantar na taifid a choinneáil.
- (c) Tá an fhoirm toilithe atá le húsáid chun na críche sin san áireamh leis an mbeartas seo.

### Ceanglas 4

Tugtar sonraí sa bheartas ar nósanna imeachta maidir le bainistíocht a dhéanamh ar theagmhas criticiúil ar thuras (m.sh. leanbh ar iarraidh).

**Ní mór na sonraí seo a shonrú sa pholasaí.** (Ní liosta iomlán é seo):

- (a) Go bhfuil pleananna i bhfeidhm le haghaidh réimse cásanna éigeandála cúram leanaí a d'fhéadfadh a tharlú (mar shampla, tá leanbh ar iarraidh), i gcomhréir le hábhar Phleanáil Teagmhas Criticiúil.
- (b) Na nósanna imeachta atá i bhfeidhm chun a chinntiú go dtuigeann baill foirne a róil agus a ndualgais agus go bhfuil an cumas acu aghaidh a thabhairt go cuí i gcás teagmhas criticiúil.
- (c) Na nósanna imeachta atá i bhfeidhm chun na héifeachtaí a bhaineann leis an teagmhas ar leanaí, teaghlaigh; baill foirne, agus aon pháirtí a bhfuil tionchar ag an teagmhas criticiúil orthu a laghdú.

### Ceanglas 5

Sonraítear sa bheartas seo bearta garchabhrach ar cheart iad a bheith i bhfeidhm le linn an turais.

**Ní mór na sonraí seo a shonrú sa pholasaí.** (Ní liosta iomlán é seo):

- (a) Na bearta garchabhrach atá i bhfeidhm do thuras, áirítear orthu ach gan a bheith teoranta dóibh, rochtain ar bosca garchabhrach a bhfuil na hearraí oiriúnacha ann agus, Freagróir Garchabhrach (FAR) amháin ar a laghad a bheith ann.

## Ceanglas 6

Sonraítear sa bheartas nósanna imeachta maidir le cumhdach cuí árachais.

**Ní mór na sonraí seo a shonrú sa pholasaí.** (Ní liosta iomlán é seo):

- (a) Go bhfuil an comhlacht árachais ar an eolas faoi thurais agus go soláthraítear cumhdach leordhóthanach.
- (b) Na nósanna imeachta atá i bhfeidhm chun a chinntiú go bhfuil árachas gluaisteán leordhóthanach i bhfeidhm. Nuair is ábhartha, ba cheart go dtagróidh sé seo le húsáid modhanna féin agus/nó eile de mhótar-iompar na seirbhíse.

## 3.0 Dea-chleachtas i dtaca le Beartas Turas a fhorbairt agus a chur chun feidhme

Chomh maith leis na ceanglais rialála don bheartas seo mar a leagtar amach sa cháipéis seo, is féidir le soláthraithe seirbhíse cáilíocht an chleachtais a fheabhsú i gcur chun feidhme an bheartais maidir le turais sa tseirbhís. Sa chuid seo, tugtar breac-chuntas ar dhea-chleachtas sa réimse beartais seo agus déantar tuilleadh eolais a threorú nuair atá sé ar fáil.

- Ba cheart go léireofaí i gcur chun feidhme an bheartais seo Caighdeán Síolta, go háirithe Caighdeán 16 [Rannpháirtíocht Phobail](#).

### Measúnú Riosca

- Tosaíonn an próiseas de mheasúnú riosca roimh an turas, leanann sé ar aghaidh le linn agus i ndiaidh an turais, ionas gur féidir aon riosca agus/nó guais a mheas, a bhaint, a laghdú agus a bhainistiú.
- D'fhéadfadh tosca cumhachtacha chun oiriúnacht an turais a dheimhniú a áirítear ach gan a bheith teoranta dó; oiriúnacht de cheann scríbe an turais, a ábharthacht/oiriúnacht do na leanaí, fad go agus/nó ó, modh iompair atá ag teastáil, an cóimheas íosta idir daoine fásta agus leanaí, agus riachtanais aonair na leanaí agus/nó na ndaoine fásta.
- Agus an cóimheas leanaí: daoine fásta oiriúnach á chinntiú le haghaidh turais, tabhair nádúr an turais agus aois/céim forbartha na leanaí san áireamh.
- Déan tagairt ar aon nós imeachta tacaíochta eile laistigh de beartais seirbhíse eile laistigh de bheartas turais agus/nó measúnú riosca. I gcás ina gcaitear síneadh a chur le nósanna imeachta, ba chóir go ndéantar beartas seirbhísí a nuashonrú roimh an turas. Mar shampla, tinneas linbh agus/nó ball foirne le linn turais, timpiste agus/nó eachtra le linn turais, agus plean teagmhas criticiúil i gcás éigeandála, chun leanbh ar iarraidh a chur san áireamh.

- Sonraigh na critéir chun tacú le cinneadh maidir le turas a chur ar ceal/a chur ar atráth a d'fhéadfadh an méid seo a leanas a bheith san áireamh ach gan a bheith teoranta dó;
  - Rabhadh aimsire atá mar bhaol do na leanaí agus na baill foirne.
  - Ráig de ghalar tógálach
  - Neamhláithreacht de bhall foirne chun an cóimheas idir daoine fásta agus leanaí a choinneáil, agus/nó neamh-infhaighteacht tuismitheoir(i) tacaíochta nó daoine fásta eile,
  - Neamhláithreacht de dhuine atá oilte mar Fhreagróir Garchabhrach (FAR),
  - Neamh-infhaighteacht de mhodh iompair agus/nó ionad,
  - Neamh-infhaighteacht d'éadaí oiriúnacha,
  - Tosca seachtracha eile a léiríonn baol méadaithe.

### **Cumarsáid le baill foirne agus le tuismitheoirí**

- Déan machnamh ar an gcaoi is fearr le heolas a roinnt le baill foirne agus le tuismitheoirí ar an turas maidir le:
  - Beartais agus nósanna imeachta ábhartha,
  - An measúnú riosca agus/nó an anailís riosca agus tairbhe,
  - An cóimheas idir daoine fásta agus leanaí
  - Róil agus freagrachtaí aonair.
  - An ceann scríbe
  - Socruithe maoirseachta agus sábháilteachta
  - Socruithe ithe agus óil
  - Socruithe iompair, bailithe agus fágála
  - Costas más ábhartha
  - Aon cheist ábhartha eile le cur in iúl.

## 4.0 Aguisíní

### 4.1 Aguisín 1 – Faisnéis Tacaíochta

- Aistear Síolta: [Treoir Chleachtais](#)
- Barnardos: [Teagmhais Chriticiúla i gCúram Luathfhoghlaim agus Aois Scoile](#)
- Luath-Óige Éireann: [Aird a Dhíriú ar Leanaí](#)
- Luath-Óige (RA): [Tuais a dhéanamh Fiúntach](#)
- Luath-Óige (RA): [Cad é Turas nó Cuairt?](#)

## 4.2 Aguisín 2 – Machnaimh le haghaidh measúnú riosca agus/nó an anailís riosca agus tairbhe

- Ar cuireadh na hamanna fágála, teacht ar ais agus más gá, bailithe in iúl le baill foirne, tuismitheoirí agus aon duine ábhartha eile agus ar deimhníodh iad sula bhfágтар an tseirbhís?
- Cad iad na hearraí breise atá ag teastáil? Clúidíní, cógas, bréagáin shuaimhnis, bia lena n-áirítear sneaiceanna, buidéil uisce, agus/nó éadaí breise.
- An bhfuil amanna sonracha le linn na dturas ina gcaitear gníomhartha sonracha a dhéanamh? Mar shampla, cógas a sholáthar, gníomhartha plean cúraim.
- Ar cuireadh ionchais agus freagrachtaí in iúl do bhaill foirne? Mar shampla, an bhfuil baill foirne ar an eolas faoi straitéisí maoirseachta oiriúnacha agus pointí bealach isteach/amach, bealaí sábháilteachta tine agus láthair sláintíochta san áit á dtabhairt san áireamh?
- Roimh an turas, cé a bheidh ag déanamh athbhreithnithe ar an toiliú a fuarthas maidir leis na leanaí? Cad a tharlóidh mura bhfuil toiliú faighte do leanaí?
- Roimh an turas, cé a dheimhníodh an t-iompar agus/nó an ionad?
- An bhfuil rochtain ag baill foirne ar ghuthán póca atá ag obair, taifid riachtanacha [taifid tinrimh, pleananna cúraim do leanaí aonair más gá, sonraí teagmhála i gcás éigeandála le bheith san áireamh], fearas garchabhrach agus cógas éigeandála roimh an tseirbhís a fhágáil? Cé atá freagrach as seo?
- Ar cuireadh taifead tinrimh i gcrích mar aon le toiliú ón tuismitheoirí agus/nó caomhnóir roimh an tseirbhís a fhágáil?
- Cad iad na nósanna imeachta agus straitéisí atá i bhfeidhm chun a chinntiú go ndéantar comhaireamh go rialta chun a chinntiú go bhfuil gach leanbh agus ball foirne i láthair? Cé a bheidh freagrach as a chinntiú go ndéantar é seo?
- Cén chaoi a ndéantar machnamh ar bhaol breise a bhaineann leis an aimsir ar an turas má tá athrú san aimsir roimh an turas? Mar shampla, d'fhéadfadh leis an mbáisteach baol níos airde de dhrochléargais maidir le bóthair a thrasnú, d'fhéadfadh le talamh fliuch baol níos airde de shleamhain a chruthú.
- Cén chaoi a ndéantar machnamh ar thosca seachtracha comhshaoil a d'fhéadfadh baol níos airde a bheith ag baint leo? D'fhéadfadh am an lae, trácht, dromchla ardaithe, ainmhithe, smionagar/gloine bhriste agus/nó iompraíocht fhrithshóisialta a bheith san áireamh.
- Cén chaoi a ndéantar maoirseacht chuí ar leanaí an t-am ar fad agus an leithreas in úsáid acu? An bhfuil áiseanna athraithe clúidíní?
- An bhfuil aon riachtanas bia ar leith? Agus ailléirgí agus rogha aonair á dtabhairt san áireamh?
- Má táthar ag siúl, cad iad na straitéisí atá i bhfeidhm chun sábháilteacht na leanaí a chinntiú? An mbeidh na leanaí éasca le feiceáil? An bhfuil seaicéid sofheicthe ag teastáil do leanaí agus do bhaill foirne? An bhfuil straitéisí dearfacha i bhfeidhm chun leanaí a choinneáil sábháilte mar shampla, leanaí a chur i bpéire, greim a bheith acu ar rópa siúil, amhráin a chanadh?

|             |              |
|-------------|--------------|
| Tagairt QMS | EYI-GDE12.36 |
| Leagan      | V2.0         |
| Dáta        | 12/12/2025   |